

OBNOVIMO SVETINJE MOLITVOM (3)

ONO STO JE BOZIJE NE MOZE SE NI UNISTITI NI SAKRITI

Preko hiljadu Srba sa Kosova i Metohije kao i onih koji su privremeno raseljeni na teritoriji uze Srbije i Crne Gore, prisustvovalo je danas velikoj proslavi kojom je obeleženo 650 godina postojanja carske lavre, manastira Svetog Arhangela, 5 km juzno od Prizrena. Svetu arhijerejsku liturgiju sluzio je i rezanje slavskog kolaca obavio episkop rasko-prizrenski Artemije (Radosavljevic) sa sveštenicima i monasma Eparhije rasko-prizrenske. Ovim svecanim bogosluzenjem nastavljena je akcija "OBNOVIMO NASE SVETINJE MOLITVOM"

Manastir Sv. Arhangela izgradio je u 14. veku car Dusan kao svoju zaduzbinu. Ova svetinja je nadaleko bila poznata po svojoj lepoti i duhovnom znacaju. U 17. veku manastir je zbog turskih zuluma opusteo da bi Sinan Pasa konacno razrusio crkvu Sv. Arhangela i od njenog materijala sagradio veliku Sinan Pasinu dzamiju u Prizrenu. Obnova manastira pocela je neposredno pred poslednji rat na Kosovu. U manastiru Sv. Arhangeli trenutno zivi devet monaha na celu sa igumanom Germanom. Vec tri godine manastir zivi u potpunoj izolaciji pod zastitom snaga KFOR-a.

Rasko-prizrenski episkop gg. Artemije obratio se vernom narodu:

- Danas je, braco i sestre, veliki dan za ovaj manastir, veliki dan za grad Prizren, veliki dan za Kosovo i Metohiju, veliki dan za ceo nas pravoslavni srpski narod, jer ova sveta obitelj koja nas je okupila sa raznih strana proslavlja svoj jubilej, 650 godina svog postojanja. Ali, sudbina i istorija ovog manastira bila je veoma teska i krstonosna. Od 650 godina 550 godina bio je u rusevinama. Samo stotinu godina je ziveo i cvetao posle svog nastanka u miru i blagostanju, a onda je doslo vreme stradanja, rusenja, propadanja, nestajanja sa lica zemlje. Ali, ono sto je Bozje, ne moze se ni unistiti ni sakriti. I vekovi koji su pokrivali ovu svetu obitelj nanosom zemlje i kamena i mrakom ropstva nisu je unistili, nego su je jos vise proslavili. Posle Drugog svetskog rata ova svetinja je otkopana, konzervirana i izašla na svetlost dana, a pre sedam, osam godina krenulo se intezivno u njenu obnovu i ozivljavanje. Pre samo pet godina, 1998. godine za vreme kada je buktao rat na ovim prostorima ova svetinja je ponovo ozivela. Novi konak je primio mlado monasko bratstvo. Ovde je ponovo pocelo da se slavi ime Bozje i da sluzi kao luca kao svetiljka nasem narodu.

I evo danas, posle pet godina od obnove i 650 godina od nastanka ovog manastira mi smo se danas ovde sabrali da proslavimo ovaj veliki jubilej. Za danasnji dan, za danasnju radost treba zahvaliti najpre Gospodu Bogu koji je sacuvao i ovu obitelj i nas, da zahvalimo nasim slavnim i svetim precima koji su je sagradili i ostavili u amanet, da zahvalimo svima onima koji su radili na njenoj obnovi, da zahvalimo svima koji su ma cime doprineli da se danas mozemo sabrati na ovako velikom skupu ovde, u ovako lepom broju i pored kise koja nam ceo dan i juce ceo dan pokusava sa omete nasu radost. Ali, Bogu hvala, i kisa je od Boga i ona je blagodat Bozja, ovo su suze Bozje koje Bog izliva na ovo sveto mesto da ga osveti, i nas da ocisti od grehova nasih.

Zahvaljujemo se, braco i sestre, nastojatelju ove obitelji ocu Germanu i njegovom mladom i vrednom bratstvu koje se potrudilo danas da nas sve doceka i ugosti prema mogucnostima i uslovima. Zahvaljujemo se vojnicima Kfora i policajcima Unmika, koji su nam omogucili da dodjemo sa svih strana, da nas doprate, da bezbedno dodjemo ovde i da proslavimo ovu svetu slavu i jubilej i da se bezbedno vratimo svojim domovima odakle smo i dosli, sa nadom, sa verom da cemo uskoro dolaziti ovde bez icije pratnje, da ce doci sloboda, da ce doci pravo da ispuni medjunarodna zajednica ono sto je svima obecala, da cemo ziveti mirno i bezbedno u svojim domovima, u svojim gradovima u svojim svetinjama. To je nasa poruka danas medjunarodnoj zajednici da ocekujemo da ispuni svoje obecanje da bismo mogli ziveti kao ljudi, kao hriscani, u miru sa svima, sa komsijama i u miru sa Bogom, sa samima sobom i sa celim svetom. Zahvaljujemo se i predstavnicima nase drzave. Ovde je savezni sekretar za vere g. Bogoljub Sijakovic, ovde su predstavnici naseg naroda u Skupstini Kosova i Metohije gospodja Rada Trajkovic i ostali poslanici. Ovde je prisutan veliki broj sveštenstva i monastva sa raznih strana. Svima njima neizmerno hvala na zrtvi, na ljubavi, na trudu koji su ulozili da bi danas bili ovde zajedno sa nama, da bi nam ovo slavlje bilo uvelicano, ispunilo dusu i srce radoscu i blagodarnoscu Bogu i svim Svetim Arhangelima, arhangelu Gavrilu i Mihailu da nas oni zastite svojim krilima i svojom mocnom silom arhangelskom, da ne ostamo u progonstvu nego da se vratimo na svoja ognjista da bi smo i miru i slozi slavili ime Bozje u sve vekove i svu vecnost AMIN!

Savezni sekretar vera, g. Sijakovic obratio se prisutnima sledecim recima:

"Preosveceni vladiko, visokoprepodobni oci igumani, casni oci, braco monasi isestre monahinje, gospodo hriscanska. Evo nas na ovaj sveti dan, ovdje, okupljeni da pogledamo jedni druge u lice da se zagledamo u svoju proslost i u svoju buducnost. Treba da znamo, da stojimo ovdje na mjestu na kome je stajao Car. Nema mnogo naroda, koji su imali Cara, a mi smo jedan od tih naroda. Kada stojimao na stopama carskim, treba i da razmislimo o carstvu i carevima. To carstvo je proslo i mnoga carstva su prosla ali jedno Carstvo nije i nece proci. Ovdje smo se okupili u slavu toga Carstva, u slavu Carstva nebeskog. I kada je sv. Knez Lazar odlucivao o carstvima, on je odabrao neprolazno Castvo nebesko, ono Carstvo koje propoasti ne moze. On je odabrao ocinstvo, On je odabrao svoj Bozji lik, On je odabrao sve sto je vredno i cestito u zivotu. Ta odluka je odluka koja obavezuje sve nas. I danas smo ovdje da potvrdimo tu odluku. Ta odluka je utkana u bice naseg naroda, da smo carski narod, ali ne bilo kakvog carstva vec da smo carski narod Carstva Nebeskog, da je nas Otac ne onaj na zemlji, ovakav ili onakav, nego je nas Otac, onaj na Nebesima i zato mu se i tako molimo. Otuda smo odista nebeski narod i otuda i u ovim rusevinama mi smo u blistavom Nebeskom Carstvu. Evo, gledajuci ove rusevine u ovoj klisuri i prisecajuci se slave zemaljskog carstva Dusanovog, i imajući u sebi ceznju i stremljenje ka Jerusalimu Nebeskom, mi i kroz ove obalke na nebu treba da vidimo kako svetoarhangeljski hram, svetoarhangeljski manastir, u puno sjaju blista na nebesima. Odje u ovoj rusevini na zemlji, treba da vidimo punocu na Nebesima. I ma ko da raznosi ovaj kamen i Sinan-pasa i neznam koji pasa i silnik, dzaba ga raznosi! Svaki kamen ovdje

je na svom mjestu i sva je gradjevina u svojoj slavi i ljepoti na Nebesima sacuvana. U ceznji za tim manastirima, za tim hramom, u ceznji za Jerusalimom, mi treba da pominjemo stalno u sebi: Jeruslime, Jeruslime, ako te zaboravim, neka me zaboravi desnica moja! Kosmete, Kosmete, ako te zaboravim, neka me zaborave i desnica i lijeva moja! Evo, draga braco i sestre, da vam prenesem pozdrave, da vam kazem da smo svo ovdje zajedno u ujedno. Citav nas narod je danas ovdje, i ako u sebi ucvrstimo vjeru, ako svako od nas bude stub i tvrdjava istine onda ce svako od nas biti kamen ovoga hrama i takoneka bude i u to ime vas ja pozdravljam. Sa tom zeljom ovdje dolazim i odavde cu otici. Kao poklon i mali dar donijo sam, sta drugo do jevandjelje, knjigu zivota, koju cu predati o. Germanu, knjigu zivota kojom svjedocimo ko smo i sta smo. I to je nase oruzje! I ovi oruzanici okolo, koji nas cuvaju i oni oruzanici tamo, koji preze na nas, treba da znaju da je to nas stit, jevandjelje i da je to nase nepobjedivo oruzje i sa tim u srcu i sa tim u ruci i sa jevandjeljskim recima na ustima, mi cemo pobjediti i to je potpuno sigurno. I hvala Bogu na ovome danu."

MANASTIR NAPADNUT MINOBACACKOM GRANATOM

Iako su manastir Svete Arhangele cuvale jake snage nemackog KFOR-a nesto pre pola dvanaest danas prepodne na ostatke manastirske tvrdjave Visegrada ciji bedemi s jedne strene opasuju manastir Svete Arhangele ispaljena je granata koja je izazvala uznemirenost okupljenog naroda. Prema prvim procenama rec je najverovatnije o minobacackoj granati, a eksplozija je odjeknula na udaljenosti oko 100 metara od glavnog manastirskog konaka i temelja crkve. Iako je nemoguće sa sigurnoscu reci ko je izvrsio napad gotovo je nesumnjivo da je rec o albanskim ekstremistima, posto u ovom delu Kosova nema nikog drugog ko bi mogao da izvrsi ovaj napad. Nakon rata ekstremisti iz bivse OVK vise puta su napadali srpska sela i manastire ,pa su i ovom prilikom dali do znanja da i nakon tri godine nesmetano deluju na ovim prostorima.

Povodom ove eksplozije episkop Artemije je izjavio informativnoj sluzbi ERP KIM sledece:

"Krv nije potekla, ali je hiljadu ljudi povredjeno. Nase duse su duboko ranjene i mnogi koji budu za ovo culi takodje ce biti ranjeni u dusi." Episkop Artemije je izrazio ozbiljan protest predstavnicima UNMIK-a.

Pravoslavna Eparhija rasko-prizrenska zahtevace od KFOR-a i UNMIK-a da javno saopste rezultate istrage i pronadju pocinitelje ovog varvarskog napada koji je mogao da ima veoma teske posledice po zivote brojnog naroda koji se okupio na molitvu.

Lokalni srpski izvori su potvrdili da su javili da je u centru Prizrena danas doslo do okupljanja lokalnih Albanaca, koji su protestovali zbog dolaska Srba u Svete Arhangele. Isti izvor navodi da je reakciju Albanaca izazvalo i postavljanje zastave Srpske Pravoslavne Crkve sa krstom u manstiru dan uoci slave. Albanci su kruzili automobilima oko manastira i trubljenjem automobilskim sirenama ometali pripreme za svecanost.

KOMENTAR jeromonaha Save

Najnoviji napad na Svete Arhangele

PROBUDJENI DUH SINAN PASE*

I danas smo bili svedoci da terorizam na Kosovu i Metohiji i dalje postoji bez obzira na prisustvo snaga KFOR-a i UNMIK-a. Povodom 650 godina proslave Svetih Arhangelata granata koja je eksplodirala nad manastirskom tvrdjavom i koja Bozjim cudom nikoga nije povredila pokazala je da bezbednost za Srbe na Kosovu i Metohiji, a posebno u Prizrenu, ne postoji i da za albanske ekstremiste nista nije sveto, pa cak ni manastir oko koga se narod mirno okupio na molitvu. Samo pre par nedelja ekstremisti su nakon proslave u Zocistu, dvadesetak kilometara dalje, zapalili ostatke manastira iz 14.veka.

Ovaj teroristicki napad takodje je pokazao da medjunarodna misija i pored izvesnih uspeha na ovim prostorima nije ostvarila osnovni zadatak, a to je razoruzanje ekstremisticke OVK. Dok se helikopterima pretrazuju srpska sela i zaplenjuju cak i lovacke puske kod srpskih seljaka, koji osim Boga, nemaju nikakvu drugu zastitu od ekstremista, samo na pet kilometara od Prizrena, pred ocima nemackog generala i njegovih elitnih trupa, kao i predstavnika UNMIK-a albanski ekstremisti pokazuju ko je stvarni gospodar rata i mira u Pokrajini.

Ovaj napad veliki je samar ne samo medjunarodnoj misiji KFOR-a i UNMIK-a vec pre svega i albanskom narodu na ovim prostorima. Oni koji svoju buducnost zeleva da sagrađe na rusevinama crkava i raskopanim grobovima ne mogu da ocekuju nimalo svetlu buducnost, vec samo gnev Bozji i prezir citavog civilizovanog i kulturnog sveta.

*** Sinan Pasa je u 17. veku razrusio manastir i od crkve Sv. Arhangelata napravio veliku dzamiju u Prizrenu. Sinan Pasa je inace bio Albanac i ostao je upamcen po spaljivanju mosti Sv. Save na Vracaru.**

Informativna sluzba ERP KIM

MEDIJI O PROSLAVI MANASTIRA SVETI ARHANGELI

POLITIKA

Na manastirskoj slavi u Svetim Arhangelima

MIRIS TAMJANA I GRANATE

Prizren - Dusanov grad, 27. jula

Sest i po vekova manastira Sveti arhangelata kod Prizrena i slava zaduzbine cara Dusana Silnog, Sabor Svetog arhangelata Gavrila, sabrali su juce u kanjon Bistrice najmanje hiljadu i po Srba iz citave Srbije. Izvestaci, a bilo ih je u imponantnom broju, nisu mogli da se usaglase da li je na ovom crkveno-narodnom saboru pod budnim okom Kfora bilo oko dve ili pet

hiljada prisutnih. Lokalni albanski radio javio je, međutim, da je u Dusanov grad stiglo "vise od hiljadu Srba", što vecinsko stanovništvo u Prizrenu nije ostavilo ravnodusnim, pa su ispred sedista medjunarodnih organizacija usledile masovne demonstracije Albanaca, koje su trajale citavo juceranjsne poslepodne. Saznali smo da su se demonstranti razisli s prvim mrakom i da su sve vreme bili pod kontrolom jakih policijskih snaga. U Prizrenu, inace, trenutno ima 120 Srba, od kojih su se neki tek nedavno vratili.

Bez panike i pometnje

Da toliki broj gostiju na slavi manastira Sveti arhangele nije bio po volji tamosnjim Albancima dokaz je i eksplozivna naprava koja se na brdu, svega stotinak metara iznad manastira, oglasila neposredno po zavrsetku svete liturgije koju je pod otvorenim nebom, u kamenim ostacima crkve Svetog Nikole, sluzio NJegov preosvestenstvo episkop rasko- prizrenski Artemije. Neki minut pre pola dvanaest, kad su najznacajni gosti i visoki predstavnici Kfora i Unmika bili za slavskom trpezom sa domacinima slave i vladikom, cula se jaka eksplozija, a iznad litica - sa kojih je poletelo i kamenje - videla se dimna zavesa. Iako je u tom trenutku u ovoj dolini ispod Visegrada, ostataka drevnog Dusanovog utvrdjenja, bilo najmanje hiljadu i po ljudi, nije bilo ni najmanjeg znaka panike i pometnje kod naroda koji je dosao na duhovni sabor. Uznemirili su se samo vojnici mirovnih snaga. Patrole Kfora odmah su upucene na brdo iznad manastirske doline, ali tamo nikog nisu zatekli.

Sta je eksplodiralo na brdu u neposrednoj blizini manastira u vreme svetkovine koju su obezbedjivale nemacke snage Kfora jos nije zvanicno saopsteno, ali se nezvanicno saznaje da je u pitanju granata ispaljena negde iz okoline Prizrena. U vreme eksplozije na stotine ljudi bilo je za ruckom u porti konaka, ispod satora postavljenog za to, stotinak najuglednijih zvanica bilo je u konaku, a na poljani oko improvizovane zvonare - na kojoj je leprsal crkvena trobojka sa zlatnim krstom, igralo je kolo i cule su se izvorne pesme Srba sa Kosova.

Manastirska slava, na koju je samo iz Beograda stiglo vise od 500 Prizrenaca prognanih iz svojih domova 1999. godine, tako da sad zive sirom Srbije - u izbeglickim kampovima i kod rodjaka, po mnogo cemu bila je nesvakidasni dan. Ocenivsi ovaj sabor koji su cuvali dobro naoruzani vojnici, ali i helikopteri Kfora, kao "veliki dan za manastir Svetih arhangele, veliki dan za grad Prizren, za Kosovo i Metohiju i za ceo nas pravoslavni srpski narod", vladika Artemije je izrazio nadu "da cemo uskoro dolaziti ovde bez icije pratnje, da ce doci sloboda, da ce doci vreme da medjunarodna zajednica ispuni ono sto je svima obecala, da cemo ziveti mirno i bezbedno u svojim domovima, u svojim gradovima i u svojim svetinjama". Ali, podsecajuci medjunarodnu zajednicu na obećanja data Srbima na Kosovu i Metohiji koja jos nisu ispunjena, episkop rasko- prizrenski je izrazio zahvalnost "vojnicima Kfora i policajcima Unmika koji su nam omogucili da dodjemo sa svih strana, da nas doprate da bezbedno stignemo ovde i da proslavimo ovu svetu slavu i jubilej i da se bezbedno vratimo tamo odakle smo i dosli".

Poruka igumana Germana

Jeromonah German, iguman monaske obitelji koja se u Svete arhangele uselila pre pet godina ozivevsi manastir koji je za 650 godina postojanja, 550 godina bio pust i srusen, a od njegovog kamena Sinan pasa sagradio je u Prizrenu dzamiju, za "Politiku" kaze:

"Srecan sam sto sam ovde i sto je manastir oziveo, sto imamo planove i nameru da ga obnovimo u potpunosti. Prilike, na zalost, u kojima smo sad, ne dopustaju da bilo sta pocnemo da gradimo. Nasa vera da cemo docekati vreme obnove crkve Svetog Nikole, od koje je ostalo samo nekoliko zidova na kojima sad verni narod pali svece, nije pokolebana ni prilikama u kojima sad zive Srbi na Kosovu i Metohiji, ni cinjenicom da se srpske svetinje opet ruse. Istina je da Kfor za ta rusenja ima veliku odgovornost, ali ne smemo, radi istine i pravde Bozje, da zaboravimo da je velika zasluga vojnika Kfora i za nas opstanak za ovoj svetoj zemlji. Bez zastite koju nam pružaju vojnici mirovnih snaga, nas Srba na Kosmetu vise ne bi bilo, niko ne bi mogao da opstane", kaze otac German.

Mirjana Kuburovic

U manastiru Svetih Arhangele kod Prizrena

EKSPLOZIJA ZA VREME JUTARNJE LITURGIJE

Prizren, 26. jula (*Tanjug*)

Na oko 100 metara od manastira "Svetih Arhangele" kod Prizrena, dok se u porti nalazilo vise hiljada Srba, koji su dosli da obeleze manastirsku slavu i 650 godina te carske lavre, zaduzbine cara Dusana, u 11 casova i 35 minuta odjeknula je eksplozija.

Jutarnju liturgiju u tom manastiru koji je podignut u periodu 1343- 1352. godine sluzio je vladika rasko-prizrenski Artemije sa svestenstvom.

Liturgiji u manastiru koji se nalazi tri kilometra daleko od Prizrena prisustvovali su zvanicnici Koalicije "Povratak" i medjunarodne zajednice.

Nemacki vojnici Kfora su, inace, u vreme sluzenja liturgije oko manastira postavili mine upozorenja.

Eksploziju koja se cula tokom sluzenja liturgije najverovatnije je aktivirao neko od Albanaca koji je pokusao da pridje manastiru. Rec je, kako se pretpostavlja, o mini koja je pravljena tako da ne moze da nanese povrede.

Liturgija je protekla bez drugih incidenata.

(*Tanjug*)

VLADIKA ARTEMIJE: RANJENE DUSE

Gracanica, 26. jula

Povodom eksplozije episkop Artemije je izjavio:

"Krv nije potekla, ali je hiljadu ljudi povredjeno. Nase duse su duboko ranjene i mnogi koji budu za ovo culi takodje ce biti

ranjeni u dusu".

Episkop Artemije je izrazio ozbiljan protest predstavnicima UNMIK-a.

Lokalni srpski izvori su javili da je u centru Prizrena danas doslo do okupljanja lokalnih Albanaca, koji su protestovali zbog dolaska Srba u Svete Arhangele. Isti izvor navodi da je reakciju Albanaca izazvalo i postavljanje zastave Srpske pravoslavne crkve sa krstom u manastiru dan uoci slave. Albanci su kruzili automobilom oko manastira i trubljenjem automobilskim sirenama ometali pripreme za svecanost.

N. P.

BLIC

LITURGIJA KOD PRIZRENA

U prisustvu nekoliko hiljada Srba pristiglih iz centralne Srbije i srpskih enklava po Kosovu i Metohiji juce je u manastiru Svetih arhangela nadomak Prizrena proslavljeno 650 godina tog manastira u kome je bila položena sveta lavra cara Dusana. Svetu liturgiju u prisustvu sveštenstva Rasko-prizrenske eparhije sluzio je vladika Artemije koji je pri obracanju narodu kazao:

- Slavimo arhangele Gavriila i Mihajla ove trece poratne godine ovde u manastiru, sa nadom da nas zastite da ne ostanemo u progonstvu nego da se vratimo svojim ognjistima da bismo u miru slavili i proslavljali. Ovo su bile teske godine za manastir i za sve Srbe. U manastiru je slavilo samo monastvo, a od danas uz njih devet nadam se bice to ceo narod.

Inace, proslavu 650 godina svetih arhangela i dolazak Srba pratile su jake snage Kfora, ali uprkos njihovom obezbedjenju u 11.35 jaka detonacija na stotinak metara od manastira unela je paniku u redovima Kfora i uznemirenje kod prisutnih Srba. Prema recima zamenika komandanta nemackog kontingenta Kfora Luvija "postoji opravdana sumnja da su Albanci ispalili eksplozivnu napravu, ali ce istraga utvrditi otkuda i kako je doslo do detonacije".

Liturgiji je prisustvovao i savezni sekretar za vere Bogoljub Sijakovic, glumac Danilo Lazovic i drugi.

DANAS

OCEKUJEMO DA MEDJUNARODNA ZAJEDNICA ISPUNI OBECANJA

Prizren - Vise od hiljadu Srba iz svih krajeva Kosova i Metohije kao i onih koji su posle dolaska medjunarodne misije 1999. godine prognani iz Pokrajine i sada zive sirom ostatka Srbije i u Crnoj Gori prisustvovao je juce obelezavanju 650 godina postojanja carske lavre manastira Svetih arhangela nedaleko od Prizrena. Svetu arhijerejsku liturgiju sluzio je i rezanje slatkog kolaca manastira obavio episkop rasko-prizrenski Artemije (Radosavljevic) sa sveenicima i monasima Eparhije rasko-prizrenske, cime je nastavljena akcija "obnovimo molitvom oskrnavljene svetinje".

U besedi posle liturgije vladika Artemije istakao da proslava sestopedesetogodisnjice manastira Sveti arhangele, zaduzbina cara Dusana, predstavlja veliki dan za ovaj manastir, za grad Prizren, za Kosovo i Metohiju i za ceo nas pravoslavni narod.

- Zahvaljujemo se vojnicima Kfora i policajcima Unmika koji su nam omogucili da bezbedno dodjemo sa svih strana, da proslavimo ovu svetu slavu i jubilej i da se bezbedno vratimo odakle smo i dosli sa nadom i verom da cemo uskoro dolaziti ovde bez icije pratnje, da ce doci sloboda i pravo vreme da medjunarodna zajednica ispuni ono sto je svima obecala: da cemo ziveti mirno i bezbedno u svojim domovima, u svojim gradovima i svojim svetinjama. To je nasa poruka danas medjunarodnoj zajednici da ocekujemo da ispuni svoje obecanje da bismo mogli da zivimo kao ljudi, kao hriscani, u miru sa svima, sa svojim komsijama i u miru sa Bogom, sa samima sobom i sa celim svetom - naglasio je vladika Artemije.

On je govoreci o "teskoj i krstonosnoj sudbini" Svetih arhangela koji su 550 godina bili u rusevinama, podsetio da se "ono sto je Bozije ne moze ni unistiti niti sakriti". Iako su Sveti arhangele vekovima bili "pokriveni nanosima zemlje i kamena i mrakobrodstva" posle Drugog svetskog rata "ova svetinja je otkopana, konzervirana i izašla na svetlost dana", a 1998. godine u vreme dok je "buktao rat na ovim prostorima novi konak je primio mlado monasko bratstvo, ovde je ponovo pocelo da se slavi ime bozije i da služi kao luca, kao svetiljka nasem narodu".

Povodom proslave manastirske slave Svetog Arhangela Gavriila i jubileja, juce je u konaku Svetih arhangela otvorena izlozba ikona Marije Davidovic a u umetnickom programu posle liturgije ucestvovali su pesnik Ranko DjinoVIC i glumac Danilo Lazovic. Proslavi su izmedju ostalih prisustvovali i Bogoljub Sijakovic, savezni sekretar za vere koji je manastiru poklonio Jevandjelje u okovu, poslanici koalicije Povratak u Skupstini Kosova kao i Momcilo Trajkovic poslanik u Skupstini Srbije i predsednik Odbora republicke skupstine za Kosovo i Metohiju, predstavnici koordinacionog centra Savezne i republicke vlade za Kosovo i Metohiju, lokalnog Unmika i Kfora.

Granate za manastir

Iako su manastir Svete arhangele cuvale jake snage Kfora nesto pre pola dvanaest juce pre podne na rusevine srednjevekovnog grada Visegrada ciji bedemi sa jedne strane opasuju Svete arhangele ispaljena je eksplozivna naprava. Jaka detonacija najvise je uznemirila pripadnike nemackog Kfora koji cuvaju manastir. Oni su najavili da ce biti pokrenuta istraga o uzrocima eksplozije. Vladika Artemije povodom eksplozije u neposrednoj blizini manastira izjavio je da "krv nije potekla ali su duse hiljadu ljudi povredjene. Nase duse su ranjene a i mnogi koji ovo budu culi bice povredjeni", rekao je vladika Artemije - prenosi informativna sluzba rasko prizrenske eparhije.

Izvori u Prizrenu javili su da je juce u centru grada doslo do okupljanja lokalnih Albanaca koji su protestovali zbog dolaska Srba u Svete arhangele. Isti izvor navodi da su centar Prizrena juce obezbedjivale jake policijske snage.

Jelena Tasic

RAZGOVORI O POVRATKU RASELJENIH

Skoplje, 24. jula

Delegacija koalicije "Povratak", koja predstavlja Srbe u Privremenoj skupštini Kosova i Metohije, danas je u podne boravila u Skoplju. Srpska delegacija Kosmeta, u cijem su sastavu bili Gojko Savic i Oliver Ivanovic, clanovi predsednistva Privremene kosmetske skupstine, kao i Sokol Djordjevic, poslanik u ovoj skupštini, imali su odvojene susrete sa predsednikom Sobraanja RM Stojanom Andovim, ministrom spoljnih poslova Slobodanom Casulom, i premijerom makedonske vlade Ljupcom Georgijevskim.

Mada su se razgovori srpskih predstavnika sa KiM i makedonskih drzavnih zvanicnika u Skoplju odnosili na opstu situaciju u ovom delu Balkana, o aktuelnim pitanjima i problemima etnickih zajednica, i, u tom kontekstu, o poziciji pripadnika srpske zajednice u Makedoniji, glavni akcenat - kako je ovde saopsteno - stavljen je na zbrinjavanje i povratak u Pokrajinu vise od 10.000 Srba, Goranaca, Roma, muslimana i tzv. Egipcana, koji su nasli utociste u Makedoniji, posle njihovog necuvenog egzodusa dozivljenog od albanskih ekstremista. Najmanje pet hiljada kosmetskih Srba i stanovnika nealbanskog porekla vec vise od dve godine zivi u prihvatnim centrima, kod Skoplja i u Katlanovu, uz humanitarnu pomoc UNHCR i Crvenog krsta Makedonije.

Clan predsednistva Privremene skupstine Kosmeta Oliver Ivanovic izjavio je za "Politiku" da rukovodstvo koalicije "Povratak" uveliko nastoji da organizuje vracanje autohtonih Srba i drugih pripadnika nealbanskog stanovnistva na vekovna ognjista, uprkos necuvenom otporu i "preprekama" koje cini sadasnja, trenutna albanska lokalna samouprava. "U veoma korisnim razgovorima sa makedonskim drzavnim zvanicnicima, mi smo se uzajamno slozili, ne samo o doslednom postovanju Rezolucije UN 1244 nego i o makedonsko-jugoslovenskoj granici izmedju SRJ i RM, utvrdjenoj i od strane medjunarodne zajednice", rekao je Oliver Ivanovic, dodavsi da je "ova medjunarodna zajednica bila veoma uspesna u povracaju oko 800.000 etnickih Albanaca na Kosmet posle okoncanja rata, ali ne i za povracaj najmanje 230.000 Srba i drugih stanovnika nealbanskog porekla, kojima je uskracen povratak". Najveci broj raseljenih, izgnanih lica sa Kosmeta jos uvek je u Srbiji, Crnoj Gori, ali i u Makedoniji i zasad nema mogucnost da se vrati u Pokrajinu", upozorio je Ivanovic.

M. Krstic

Sa zasedanja kosovskometohijske Skupstine

PROSAO ZAKON O OBRAZOVANJU

Pristina, 25. jula

Na danasnjem nastavku sednice Skupstine Kosmeta poslanici su usvojili Zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju sa 72 glasa za i 14 protiv. O zakonu o visokom obrazovanju raspravljalo se na nastavku sednice posle podne, ali bez prisustva poslanika srpskog koalicionog saveza "Povratak".

Iako je sef poslanicke grupe koalicije "Povratak" Rada Trajkovic trazila odlaganje sednice zbog nemogucnosti pojedinih srpskih poslanika da prisustvuju zasedanju, taj predlog je - odbijen.

U toku zasedanja dolazilo je do cestih verbalnih varnica izmedju albanskih i srpskih poslanika.

Na pocetku su srpski poslanici pokusali da obrazloze amandmane na predlozeni zakon o skolstvu, ali je to odbijeno uz obrazlozenje da je dovoljno sto su amandmani podneti na engleskom jeziku i to svim poslanicima.

Ovoga puta svi skupstinski materijali bili su na engleskom jeziku, jer je na prethodnoj sednici bilo prigovora na prevod i na srpski i na albanski jezik.

Koalicija "Povratak" podnela je amandman na clan 42. Zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju i predlozila da sve lokalne zajednice imaju pravo na obrazovanje na svom jeziku, i da proces reforme u obrazovanju za srpsku zajednicu treba da bude sinhronizovan sa tekucim reformama u Srbiji.

Takodje, koalicija "Povratak" predlaze da do povratka raseljenih pri finansiranju moraju biti uvazene posledice raseljavanja, kada je rec o mrezi skola, velicini odeljenja, broju casova i ukupnom broju zaposlenih. Koalicija trazi i da direktore u skolama osnovnog i srednjeg obrazovanja biraju skolski odbori a na osnovu javnog konkursa.

Poslanici Tacijeve Demokratske partije Kosova bili su izriciti u zahtevu da Skupstina Kosmeta usvoji zakon, ali da konacnu odluku o njemu ne donosi Stajner.

S obzirom na to da je u Stajnerovoj nadleznosti na osnovu ustavnih okvira za Kosmet i deo koji se odnosi na nacionalne manjine, a buduci da su ovim zakonom ugrozena prava srpske zajednice, ocito je da ce konacnu rec o danas izglasanom zakonu dati specijalni predstavnik generalnog sekretara UN za Kosmet.

Prigovor

Posle prve tacke, kada je usvojen Zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju, novinarima se obratila Rada Trajkovic, sef koalicije "Povratak".

- Imamo 48 sati da ulozimo prigovor na zakon i to cemo uciniti - kazala je Rada Trajkovic, dodavsi:

- Sa nasom odlukom upoznacemo i Mihaela Stajnera. Nismo protiv dogovora u vezi sa ovim zakonom ali, ostajemo na poziciji da nasa deca rade po dosadasnjem Zakonu o obrazovanju u Republici Srbiji.

B. Radomirovic

SKOLE ODSECENE OD SRPSKE MATICE

PRISTINA - Skupstina Kosova i Metohije usvojila je Zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju, a odbacila amandmane koalicije "Povratak" koja je trazila da se iz zakona izbace odredbe koje se odnose na zabranu izrazavanja veroispovesti u skolama. Uz to, amandmanom je trazeno da lokalne zajednice imaju obrazovanje na svom jeziku, da proces reforme

obrazovnog sistema na Kosmetu bude sinhronizovan sa reformom u obrazovanju u centralnoj Srbiji, da se obezbedi kompatibilnost sistema školstva u Pokrajini u pogledu upisa učenika, trajanja školovanja, obrazovnog sadržaja sa sistemom u Srbiji i da direktore škola bira školski odbor na osnovu javnog konkursa po pribavljenom mišljenju nastavnog veća škole. Usvojeni zakon prema oceni šefa poslaničkog kluba Srba Rade Trajković, predstavlja kidanje svih veza u oblasti obrazovanja sa maticom Srbijom, podstiče iseljavanje i sprečava povratak raseljenih zbog čega je na sednici poslaničke grupe "Povratak" doneta odluka da se u roku od 48 sati ulože prigovori Predsednistvu Skupštine i administratoru Kosmeta Mihailu Stajneru, uz zahtev da se ukine "zakon koji ima za cilj asimilaciju Srpske nacionalne zajednice".

N. Zejak

Na Pristinskom univerzitetu u Kosovskoj Mitrovici

NASTAVA PO STAROM

Kosovska Mitrovica, 26. jula

Iako se ovih dana u albanskim elektronskim i pisanim medijima mnogo spekulise u vezi s pristinskim univerzitetom na srpskom jeziku koji je lociran u severnom delu Kosovske Mitrovice ipak je izvesno da će od naredne školske godine univerzitet u Mitrovici raditi po planu i programu po kojem je radio i do sada.

Tacnije, kako kazu sagovornici "Politike", "svuda u svetu je autonomno pravo svakog univerziteta da donosi nastavne planove i programe po svojoj odluci". S obzirom na to da je Pristinski univerzitet u Kosovskoj Mitrovici radio po planu i programu Republickog ministarstva prosvete, tako će i ubuduće u severnoj Mitrovici nastava biti držana na srpskom jeziku po planovima iz Beograda.

Sto se tiče "dokumenta između Beograda i UNMIK- a" nasi sagovornici kazu da on još nije potpisan, ali da će predstavnici UNMIK-a i Koordinacionog centra uskoro formulisati ovaj dokument koji će se ticati "administrativnih pitanja". Recimo i to da je prilikom nedavne posete severnoj Mitrovici, Nebojša Cović, šef Koordinacionog centra za Kosmet, rekao da će univerzitet u Kosovskoj Mitrovici "i dalje raditi kao i do sada po planu i programu iz Beograda". Srbijanka Turajlić, pomoćnik republickog ministra prosvete za više i visoko obrazovanje za "Politiku", kaže: - Univerzitet ne može biti ni pod čijim patronatom, samim tim ni pod patronatom UNMIK-a. Jer, decidirano u bolonjskoj "Magnakarti" iz 1989. godine stoji da je "autonomno pravo svakog univerziteta da sam donosi svoje odluke". Samim tim svi univerziteti, pa i ovaj u severnom delu Kosovske Mitrovice, sami će donositi svoje nastavne planove i programe. - Vazno je reći da ni Koordinacioni centar, ni Ministarstvo prosvete neće Pristinski univerzitet ostaviti na cedilu. Prustićemo mu svu pomoć kao i drugim univerzitetima. Inače, Ministarstvo prosvete ima puno poverenje u aktuelno rukovodstvo Pristinskog univerziteta u severnom delu Kosovske Mitrovice - kaže Srbijanka Turajlić.

Nas drugi sagovornik Cemal Dolicanin, prorektor Pristinskog univerziteta u Kosovskoj Mitrovici, kaže da će od naredne školske godine 2002/2003. akademci Pristinskog univerziteta nastavu pohađati "po postojećim planovima i programima, odnosno po programima Republike Srbije", a što se tiče saradnje sa UNMIK-om, ona će se odvijati u onoj meri kako bude resorno Ministarstvo prosvete nalagalo, a Koordinacioni centar bude sugerisao.

Član Predsedništva kosmetske skupštine Oliver Ivanović smatra da će "Pristinski univerzitet u Kosovskoj Mitrovici biti autonoman u onoliko meri koliko će biti autonoman i Univerzitet u Pristini gde će se nastava odvijati na albanskom jeziku". Sto se tiče UNMIK-a, Ivanović smatra da će "medjunarodna zajednica davati konačnu saglasnost kada su u pitanju programi i ostala normativna akta koje Savet Univerziteta i Nastavno-naučno veće budu donosili".

B. Radomirović

Srbi na Kosovu i Metohiji ne pristaju na zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju

NAJAVA SKOLA PO PRIVATNIM KUCAMA

Srpska zajednica na Kosovu i Metohiji neće pristati da radi na osnovu novousvojenog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju i ako bude potrebno od 1. septembra će organizovati škole po privatnim kućama, izjavio je juče za Tanjug načelnik kosovskomitrovickog regiona za obrazovanje Predrag Stojčević.

"Srpski prosvetni radnici i roditelji neće dozvoliti da im se deca školuju na osnovu zakona koji propisuje nastavne planove i programe koji su u suprotnosti sa nastavnim planovima školstva u Srbiji", rekao je Stojčević.

Sprečavanje povratka i svojevrsna blokada dve trećine učenika koji su bili primorani da pod albanskim pritiscima napuste Kosmet to su ciljevi ovog zakona, istakao je on.

Zakon predviđa da deca na Kosovu i Metohiju polaze u školu sa šest godina, da osnovna škola traje devet godina, a srednja, u zavisnosti od smera, tri ili četiri godine, i da visoko obrazovanje traje tri godine, dodao je Stojčević.

Skupština Kosova i Metohije je usvojila juče zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju i odbacila amandmane srpske koalicije "Povratak".

Srpska koalicija "Povratak" je tražila da procesi reforme obrazovanja na Kosmetu budu uskladjeni sa reformom obrazovanja u Srbiji i upozorila na to da je cilj ovog zakona asimilacija srpske zajednice. Odlučeno je da u roku od 48 sati bude podnet prigovor na zakon Predsednistvu Skupštine Kosova i Metohije i šefu UNMIK-a Mihailu Stajneru.

Savić i Hiseni sa novinarima

SUMNJA U IZVEŠTAJ O HAVARIJI

Poslanici Skupštine Kosmeta Hidajet Hiseni i prof. dr Gojko Savić izrazili su sumnju u verodostojnost izveštaja u vezi sa nedavnom havarijom u termoelektrani Kosovo B, koji je saopštio šef Unmika Mihael Stajner.

U izveštaju se kaže da je uzrok elementarna nepogoda i grom. Poslanik Hidajet Hiseni pred novinarima je izrazio sumnju

u tacnost izvestaja, rekavsi da je za samo tri dana ustanovljeno da je nesrecu prouzrokovao udar groma. Gojko Savic je bio konkretniji, rekavsi da je ovakav izvestaj neprihvatljiv i da ostaje sumnja u ljudski faktor, odnosno sabotazu.

Mihael Stajner najavio je da ce stetnu, koja prema poslednjim procenama iznosi od 15 do 20 hiljada evra, nadoknaditi stanovnici Kosmeta.

Srpski strucnjaci, koji su ovih dana angazovani u termoelektrani B, a koji su od osnivanja ove termoelektrane do 1999. godine radili u njoj, tvrde da je sistem zastite od groma pre tri godine funkcionisao besprekorno i da je gotovo nemoguće da grom izazove havariju.

B. R.

Protest gnjilanskih Srba administratoru UN

ISKLJUCENA STRUJA I CRKVI

Gnjilane, 28. jula (**Tanjug**)

Administrator UN za Gnjilane Bob Sajmons je obecao da ce se potruditi da, posle dvonedeljnog prekida, svih 40 srpskih kuca vec sutra dobije struju.

Srpska zajednica u Gnjilanu je urucila protest Sajmonsu, u kome se potencira politicki karakter kampanje Kosovske elektrokompanije (KEK), koja iskljucuje struju "sa ciljem da se primoraju preostali Srbi na prodaju svojih kuca kako bi KEK od tih para naplatio trogodišnji dug za struju".

Pre neki dan struja je iskljucena i u hramu Svetog Nikole, zatim u tri svestenicka doma u blizini crkve, kao i u skoli, kancelariji Odbora srpske zajednice i porodicioj kuci predsednika toga odbora Goroljuba Pavica. Struja je na stubovima iskljucena i za vise od 40 kuca u Gnjilanu.

Jasno je da KEK ne zanimaju prihodi od 40 srpskih neplatisa prema 6.000 albanskih koji uopste ne placaju struju niti su, osim desetak njih, iskljuceni sa mreze.

Sajmons je izrazio spremnost da o tome ponovo razgovara s rukovodstvom KEK-a u Gnjilanu. Izrazio je nadu da ce se uvaziti cinjenica da se srpske porodice u gradu nalaze u teskom socijalnom stanju i da nezaposleni Srbi zbog ogranicene slobode kretanja nemaju sansu za bilo kakvu zaradu na ulici, sto nije slucaj s nezaposlenim Albancima.

Pritisak na Srbe u Kosovu Polju

ZAPALJENA KUCA POVRATNIKA

Kosovo Polje, 26. jula (**Tanjug**)

Kuca Branislava Dragojevica u Kosovu Polju, u koju se vlasnik vratio pre dvadesetak dana, sinoc je zapaljena.

Kako je dopisniku Tanjuga rekao Dragojevichev brat Vojin, Branislav se nedavno vratio u svoju kucu, koja je bila nasilno useljena. Sinoc oko 22 casa, kuca je zapaljena, a pozvani vatrogasci nisu uspjeli da ugase pozar, pa je kuca do jutra potpuno izgorela.

Branislav je ,srecom, nepovredjen, a u toku je uvidjaj.

Dragojevici slucaj tumace kao jos jedan pritisak na srpsko stanovnistvo, izloženo progonu, teroru i diskriminaciji, uprkos stalnim obećanjima medjunarodne zajednice i njenih predstavnika na Kosovu i Metohiji, kao i lokalnih vlasti, da ce nealbanskom stanovnistvu u juznoj srpskoj pokrajini obezbediti zastitu i normalan zivot.

Momcilo Trajkovic, nakon tri godine provedene u zatvoru UNMIKa

KRIV SAM STO SAM SRBIN

Gnjilane - Vrhovni sud Kosova vratio je na ponovano odlucivanje presudu Opstinskog suda u Gnjilanu, kojom se Momcilo Trajkovic, Srbin iz Kosovske Kamenice, osudjuje na dvadeset godina zatvora. Trajkovic je optuzen da je pocinio ratni zlocin nad civilnim stanovnistvom, za posedovanje oruzja i ubistvo.

- Nisam kriv za dela za koja me terete. Moja jedina krivica je sto sam Srbin - kaze on tim povodom za nas list. - Po dolasku Kfor u Kamenicu pojavili su se uniformisani pripadnici "OVK" koji su me u nekoliko puta upozoravali da napustim stan. Da bi mi se osvetili, prijavili su me Kfor za ono sto nisam uradio. Iznenada sam uhapsen 7. septembra 1999 godine zbog navodnog ratnog zlocina. Optuzili su me da sam navodno sa terase pucao na pripadnika "OVK". Uhapsili su me americki vojnici KFOR i odmah me odveli u gnjilaanski zatvor, a sutradan me prebacuju u bazu "Bondstil" - priseca se Trajkovic.

On kaze da je odnos vojnika prema srpskim zatvorenicima, kojih je bilo dvadesetak, bio korektan, ali da je najvise problema imao sa jednim americkim oficerom koji ga je ispitivao o rukovodstvu vojske i policije u Kamenici, insistirajuci da mu preda spisak njihovih imena. Posle devetnaest meseci provedenih u najvecoj americkoj bazi na Balkanu, on je prebacen u zatvor u Kosovskoj Mitrovici, gde je sa ostalim srpskim zatvorenicima strajkovao gladju.

U petak rano ujutru oko 01.00 pusten je iz zatvora da se brani sa slobode, a naredni pretres pred sudom u Gnjilanu zakazan je za 6. avgust. U predhodnom procesu, kako kaze Trajkovic, bilo je dvanaest rocista na kojima su se pojavili svedoci uglavnom Albanci, njih dvadeset i samo jedan Srbin.

Na pitanje sta ocekuje od nastavka sudjenja, Trajkovic kaze da ga "trogodišnja nepravda neće pokolebati da saceka pravdu".

Andrej Nosov

Saopštenje KFOR-a

POGINUO RUSKI VOJNIK

Gnjilane, 24. jula

Jedan vojnik iz ruskog kontingenta Kfora na Kosovu u blizini Kosovske Kamenice poginuo je pre tri večeri, dok je nekoliko vojnika zadobilo teže ili lakše povrede kada se vojno vozilo u kome su bili ovi vojnici prevrnulo na putu. Američki oficir Kfora na današnjoj konferenciji za novinare u Gnjilanu nije saopštio ime nastradalog vojnika niti razloge koji su doveli do prevrtanja vojnog vozila.

Na današnjoj UNMIK-ovoj konferenciji za novinare američki oficir je ponovo odbacio tvrdnju predstavnika medija na albanskom jeziku o prisustvu srpskih policijskih snaga na teritoriji Kosova, koje su, navodno, juče kontrolisale građane na toj teritoriji, pozivajući se na izjave građana. Isti oficir Kfora je naglasio da o stanju na administrativnoj granici na Kosovu razgovaraju predstavnici Kfora i srpskih snaga bezbednosti prilikom njihovih svakodnevnih susreta i da nema informacija o bilo kakvom narušavanju ove granice sa bilo koje strane.

R. B.

Sporazum UNMIK carine i JTI

STOP SVERCU CIGARETA

U beogradskom hotelu "Moskva" juče je potpisan sporazum o saradnji između direktora UNMIK carine, Dzordza Robertsona i Denisa Milonasa, jednog od direktora JTI Džapan tabako industri, treće po veličini kompanije u svetu za proizvodnju duvana. Sporazum bi trebalo da omogući veće uspehe u borbi protiv ilegalne trgovine cigaretama i da obezbedi razmenu informacija o svercu duvana.

Po rečima Milonasa, ovo je prvi korak u suzbijanju sverca, a funkcioner JTI najavio je da bi sledeći korak trebalo da bude potpisivanje sličnog sporazuma i sa Saveznom upravnom carina. Problem sverca cigareta počeo je da se rešava na Kosovu i Metohiji, gde je ovaj vid ilegalne trgovine najrazvijeniji, a Milonas se nada ce se u ovu borbu uključiti i zvaničnici iz Srbije.

Dzordz Robertson je izjavio da je ovo nastavak procesa koji je započeo u maju ove godine u Pristini, na inicijativu civilnog administratora Mihaela Stajnera. Tada je u glavnom gradu južne srpske pokrajine održana konferencija na temu suzbijanja sverca cigareta i tada je usvojena Pristinska deklaracija. Po rečima Robertsona, Pristinskom deklaracijom predviđena je saradnja ne samo među carinama već i sa proizvođačima cigareta i drugim učesnicima u prodaji cigareta. Sporazumom potpisanim u Beogradu, deklaracija se, po rečima Robertsona, materijalizovala.

- Nasa namera je da suzbijemo organizovani kriminal. Drago mi je što mogu da potpišem ovaj sporazum, rekao je Robertson i najavio da je zaradi od svercovanih cigareta došao kraj.

Uredba Savezne vlade

KONTROLA ADMINISTRATIVNE LINIJE PREMA KOSMETU

Savezna vlada juče je, na predlog Koordinacionog tela za jug Srbije, donela Uredbu o kontroli prelaska administrativne linije prema Kosovu i Metohiji, saopštio je Savezni sekretarijat za informisanje.

Cilj Uredbe je da se spreče pojačana, nekontrolisana kretanja vozila, ljudi i robe sa područja Kosova i Metohije prema Kopnenoj zoni bezbednosti, pre svega nedozvoljena trgovina - sverc stoke, akcizne robe, cigareta i prehrambenih proizvoda, a nije isključeno da se tuda prenose i droga, oružje, municija i drugo.

Smanjivanje broja pripadnika Kfora duž administrativne linije negativno utiče na stanje bezbednosti u tom području, jer mnogi putevi ostaju bez nadzora i kontrole, što pogoduje nesmetanoj i nedozvoljenoj trgovini, kaže se u saopštenju.

Donosenje ove uredbe proistice iz potpisanih sporazuma sa međunarodnim organizacijama, pre svega UN i ustavnom obavezom da se te obaveze izvrše. Sličnu odluku već je doneo i UNMIK.

NOVA ZASTITA GRANICE KA KOSOVU

Tokom prošle nedelje u bazi združenih snaga VJ u Bujanovcu predstavljen je pilot-projekat savremenog sistema kontrole i zaštite granice koji će biti postavljen na administrativnoj liniji ka Kosovu i Metohiji. Kako je saopšteno, ovaj sistem biće postavljen radi sprečavanja prelivanja kriminalnih aktivnosti sa Kosova, krijumčarenja oružja, droge i belog roblja, čime će biti omogućena i lakša saradnja s pripadnicima Kfora. Kompletan sistem kontrole i zaštite administrativne linije u dužini od 478 kilometara koštaće 34 miliona evra i biće završen do kraja 2003. godine, a u ovoj fazi će takvo nadgledanje biti omogućeno na manjem granicnom pojasu.

Uspostavljanje novog sistema kontrole linije prema Kosovu podrazumeva postavljanje računara, digitalnih termokamera i drugih savremenih sistema za praćenje kretanja ljudi i predmeta.

"Balkanska inicijativa" Instituta za mir iz Vasingtona

OSAM PREDLOGA O STATUSU KOSOVA

PRISTINA, BEOGRAD - Grupa eksperata vasingtonskog Instituta za mir iznela je nakon visemesecnih analiza i posmatranja situacije na Kosovu, u Srbiji i Crnoj Gori, osam mogućih opcija za rešavanje konačnog statusa Kosova.

U "Izveštaju o Kosovu" koji je uradila "Balkanska inicijativa" Instituta za mir, koji je objavila pristinska štampa a prenosi agencija Beta, navedene su opcije koje bi, prema oceni američkih eksperata, mogle biti praktično rešenje za budućnost Kosova. Kako se navodi, o tome je važno na vreme razmišljati, pogotovo u trenutku kada mogućnosti da sadašnja SR Jugoslavija postane članica Evropske unije postaju realne i kada je sve neophodniji pragmatičan odnos između Pristine i Beograda.

U izveštaju su za sada isključene mogućnosti da Kosovo postane potpuno nezavisna država, kao i da vlasti u Srbiji, ma koliko se demokratizovale, ponovo upravljaju Kosovom. Američki eksperti navode da je važno da Kosovo bude

spособno da svojim sporazumima regulise odnose sa svojim susedima. Oni pritom smatraju da se rasprava o konacnom statusu Kosova ne moze dugo odlagati.

Prva opcija koju navode strucnjaci "Balkanske inicijative" jeste da Kosovo ostane stalni medjunarodni protektorat, druga da bude kantonizovano i decentralizovano, treca je da postane clanica labave federacije, cetvrta da postane clanica zajednice tipa Komonvelta, a peta da u odredjenom roku odluku o tome donese grupa predstavnika medjunarodne zajednice.

Kao sesti predlog navedena je "uslovna nezavisnost", kao sedma "nezavisnost unutar postojećih granica", a kao osma nezavisnost sa podelom Kosova.

"Ni Srbi ni Albanci izgleda nisu spremni da duze vreme odrzavaju kolebanja koja postoje oko otvaranja pitanja konacnog statusa Kosova", smatraju eksperti Instituta za mir. Oni navode da su mnogi u Beogradu poceli da veruju da Srbija moze da se resi Kosova kao "teskog tereta" koji nosi, ili barem dela Kosova vecinski nastanjenog albanskim stanovnistvom. U izvestaju se upozorava i da ce pitanje konacnog statusa uskoro postati glavna tema, posto Jugoslavija zeli da se do 2004. godine pridruzi EU.

Sef poslanicke grupe "Povratka" Rada Trajkovic ocenila je za "Blic" da ovaj izvestaj pokazuje da Kosovo i Metohija "nisu samo problem Srba i Albanaca".

- Sve ponudjene opcije su nesto o cemu moze da se razgovara. Medjutim, sigurno je da se odluka o buducem, konacnom statusu Kosova i Metohije, ne moze doneti bez saglasnosti Srbije i SRJ. Mora biti jasno i to da, kada se postavi pitanje statusa Kosova i Metohije, odmah imamo rovovski ukopane dve strane. Nezavisnost Kosova je sigurno nesto sto ni u kom slucaju nece biti prihvaceno od srpske strane, a takodje je realno i to da Srbi nece zeleti da zive na Kosovu ukoliko ono postane nezavisno. To mora da zna i medjunarodna zajednica - rekla je Rada Trajkovic i napomenula da sada ne moze da oceni kada bi zvanicni Beograd i Pristina mogli da pocnu pregovore o konacnom statusu ove pokrajine. Ona je naglasila da smatra da "nije dobro da pojedini srpski drzavni funkcioneri izlaze u javnost sa pricama o podeli Kosova".

- Ako su vec Albanci maksimizirali njihove zahteve, mi bar olako ne bi trebalo da odustajemo od bilo kog dela Kosova i Metohije - smatra Rada Trajkovic.

N. M. J.

Razgovor sa Sonom Berberom, sefom kanadske kancelarije u Pristini

SRBI TREBA DA SE INTEGRISU

Kosovska Mitrovica, 25. jula

Kosovo i Metohija je teritorija svih etnickih zajednica i vlada Kanade veruje u buducnost ove pokrajine koja je posle konstituisanja privremenih institucija vlasti postala i postaje demokratsko i tolerantno drustvo. Kanada se oduvek izbalansirano odnosila prema ovim prostorima i netacno je da mi zastupamo proalbanske, odnosno prosrpske interese. Zvanican stav nase zemlje, kada je u pitanju Kosmet, jeste zalaganje za povratak prvenstveno oko 250.000 prognanih Srba, ali i ostalih nacionalnih zajednica.

Ovo je, izmedju ostalog, u razgovoru za "Politiku" izjavio Dzon Berber, sef kanadske kancelarije u Pristini.

Razgovor je iniciran od strane njegovog kabineta, a vodjen je u severnom delu Kosovske Mitrovice izmedju ostalog i sa ciljem "demantovanja" nedavne izjave sefa koalicije Srpskog saveza "Povratak" Rade Trajkovic, "upucene na adresu njegove supruge".

Na nase pitanje da li se "stavlja u sluzbu odbrane svoje supruge, Valeri Persival, koja je ujedno i sef Mecunarodne krizne grupe za Kosovo", gospodin Berber je rekao:

- Ja ovde radim za kanadsku vladu i ono sto izjavim po pitanju Kosova to izjavljujem u ime svoje zemlje.

Medjutim, izjavu koju je dala Rada Trajkovic vidim kao napad na mene i moju zemlju. Izjave su nekorektne i neistinite i imao sam puno problema posle toga.

Decentralizacija vlasti

Na pitanje kako komentarisze izvestaj Medjunarodne krizne grupe, za koji je pre dva dana glavnokomandujuci Kfora za Kosmet Marsel Valenten kazao da je "nistavan", gospodin Berber je rekao:

- Mislim da gospodin Valenten govori u svoje ime, a ne u ime medjunarodne zajednice. Sto se tice severne Mitrovice, Kanada veoma cvrsto stoji iza politike gospodina Stajnera i UNMIK-a, koja je bazirana na otklanjanju paralelnih struktura u zemlji - odgovorio je gospodin Berber, naglasivsi da ima i planova o decentralizaciji vlasti ne samo u Kosovskoj Mitrovici, vec i u drugim opstinama gde vecinsko stanovnistvo cine manjine. Medjutim, Kanada ne veruje u mogucnost formiranja srpskih opstina u severnom delu grada, kao ni u drugim sredinama gde vecinu cine Srbi, jer bi to znacilo legalizaciju institucija koje vodi srpska zajednica, a samim tim bilo bi prepreka na putu demokratskog drustva, u kojem bi Srbi i Albanci ziveli zajedno. Jer, ako hocemo multietnicki Kosmet, Srbi treba da se integrisu, bio je jasan gospodin Berber.

Na primedbu "da se na prvom koraku integracije u kosmetskoj Skupstini pokazalo da su Albanci, ali i ostale manjine koje su naklonjene albanskoj zajednici majorizacijom sasekli Srbe u korenu", a sto ce se, verovatno, dogadjati i kasnije ukoliko ne bude decentralizacije, gospodin Berber je odgovorio:

- Vazno je prisetiti se da je ovo veoma mlada skupstina, prva izabrana u fer i slobodnim izborima. Uostalom, Srbi su dobili deset dodatnih mesta, sto se mnogim Albancima nije dopalo, medjutim, pristali su na to.

Univerzitet u Mitrovici

Na sve zamerke srpske strane upucene medjunarodnoj zajednici koje smo predocili (proterivanje vise od 250.000 Srba, pitanje bezbednosti, ali i povratak jedva nekih oko 200 Srba na celoj teritoriji Kosova i Metohije) gospodin Berber je kazao:

- Kanada investira u srpsku zajednicu jer zeli da povratak bude moguc. Glavni je finansijer organizacije, tacnije Habitat kancelarije na teritoriji Srbije i Crne Gore. To je "ekskluzivno" finansiranje iz Kanade.

Uostalom, na tome radi i kosmetska vlada. Medjutim, mora se priznati da na teritoriji severnog Kosova postoje lideri, odnosno samozvane vodje, koji ne dozvoljavaju demokratsko, civilizovano kosmetsko drustvo. Tako je to i u severnoj Mitrovici. Ako se ljudi budu, recimo, povodili za politicarima kakav je Marko Jaksic, tesko da cemo u bliskoj buducnosti videti Kosmet kao celinu. On, kao i njegovi sledbenici, ali i ekstremisti kojih ima prvenstveno na teritoriji severne Kosovske Mitrovice, u koje ubrajam i "gangove" (cuvare mosta), koji otvoreno rade protiv medjunarodne zajednice i Rezolucije 1244, Srbe ce odvesti u corsokak.

Kao korak ka resavanju statusa svih nacionalnih zajednica gospodin Berber je pomenuo kompromis koji je premijer Redzevi postigao sa clanom kosmetske vlade Oliverom Ivanovicem. Radi se o tome da ce Mitrovica od naredne skolske godine imati svoj univerzitet na srpskom jeziku, koji ce biti pod patronatom UNMIK-a. Medjutim, naglasio je da to nece biti nikakav ogranak Beogradskog univerziteta i da nece raditi pod njegovom kontrolom.

Biljana Radomirovic

Evakuisana zgrada SO Pristina

POKUSAJ ATENTATA

Pristina, 25. jula (**Tanjug**)

Policija UNMIK-a i pripadnici kosovske policijske sluzbe danas oko 11 casova evakuisali su radnike Skupstine opstine Pristina, saznaje Tanjug.

Prema prvim nezvanicnim informacijama, do evakuacije zaposlenih i gradjana koji su u tom trenutku završavali poslove u opštini doslo je kad je jedna naoruzana osoba usla u zgradu opštine sa ciljem da izvrši atentat na gradonacelnika Pristine Sali Gasija.

U ovom trenutku zgrada je i dalje prazna, a pripadnici UNMIK policije i Kfora pretresaju sve prostorije kako bi pronasli osobu koja je pokusala da izvrši atentat.

Iz zgrade opštine evakuisan je i gradonacelnik Gasi.

Za prelazak granice s Kosmetom

ILEGALCIMA KAZNE DO 150.000 DINARA

BEOGRAD (**Tanjug**) - Uredbom o kontroli prelaska administrativne linije prema Kosovu i Metohiji, koju je donela Savezna vlada, odredjeno je 18 mesta za prelazak i utvrdjene kazne za nedozvoljeni prelaz i kretanje od 15.000 do 150.000 dinara ili 30 dana do godinu dana zatvora.

Osnovni cilj Uredbe, koja je doneta na predlog Koordinacionog tela za Presevo, Bujanovac i Medvedju, jeste da se sprece pojacana, nekontrolisana kretanja vozila, ljudi i robe sa podrucja Kosova i Metohije prema Kopnenoj zoni bezbednosti, pre svega nedozvoljena trgovina - sverc stoke, akcizne robe, cigareta i prehrambenih proizvoda, ali i droge, oruzja, municije i drugog.

Kfor pretresao kuce u selima Zubinog Potoka

RUTINSKA KONTROLA

BEOGRAD - Vojnici Kfora pretresali su juce ujutro kuce u selima Velji Breg i Gazivode, na podrucju opstine Zubin Potok, na severu Kosova.

Predsednik SO Zubin Potok Slavisa Ristic potvrdio je za "Glas" ovu informaciju, ali je dodao da to nije nista novo, niti zabrinjavajuće.

- Rec je o uobicajenom pretresu i to je uradjeno i u ostalim selima. Tenkovi, oklopna vozila i nadletanje helikoptera, svakodnevna je pojava u ovom podrucju u poslednje tri godine, kao i pretres vozila na kontrolnim punktovima Kfora koji su jos juna 1999. godine postavljeni na putu Zubin Potok-Novii Pazar - kaze Ristic.

Sagovornik "Glas", medjutim, kaze da su Srbi iz ove opstine veoma zabrinuti sto Kfor poslednjih dana uklanja stalne punktove na putevima koji vode od srpskih ka albanskim selima sa obrazlozenjem da je bezbedno. Srbi ne misle tako jer im je sloboda kretanja i dalje ogranicena.

Do obliznje Kosovske Mitrovice, do koje im je pre rata trebalo petnaestak minuta voznje, sada najbezbednije stizu preko Novog Pazara i Raske, a voznja traje oko dva sata.

U Unmiku najavili

UMRLICE ZA SVE NESTALE

KOSOVSKA MITROVICA (**Beta**) - Porodice koje je 1999. godine registrovao Medjunarodni sud u Hagu moci ce da dobiju zvanicne umrlice za lica koja su prijavile kao nestala, izjavio je juce u Kosovskoj Mitrovici portparol Unmika Djordji Kakuk.

Medicinske umrlice za ova lica moci ce da se podignu u Skupstini opstine, a izdavanje umrlica pocece 29. jula u Djakovici, i završice se 5. septembra u Kosovskoj Vitini.

"Za 37 lica u Kosovskoj Mitrovici umrlice ce moci da se podignu 20. avgusta", rekao je Kakuk.

U Koordinacionim centru za Kosmet iznenadjeni potezom Unmika

IMENA NESTALIH PISU U UMRVICE

BEOGRAD - Doktor Slavisa Dobricanin, sef Biroa za ekshumaciju i identifikaciju pri Koordinacionom centru za Kosovo i Metohiju, zapanjen je najavom Unmika da ce porodice nestalih dobiti umrlice.

- Nista ne znam o tome. Ako je vest tacna, onda je sve uradjeno bez dogovora s nama. Danas putujem na Kosmet i ocekujem da dobijem detaljniju informaciju -rekao je za "Glas" dr Dobricanin.

I clanovi Udruzenja porodica nestalih i kidnapovanih zateceni su ovom vescu. Nebojsa Grujic, clan Predsednistv ovog udruzenja, opravdano ljut zbog brojnih dezinformacija, kaze da tek sada cuje o ovome i da je potrebno da o svemu prvo bude obavestena rodbina nestalih.

- Nedavno je u Pristini obavljena ekshumacija 10 tela koja su prebacena u kapelu u Orahovac, gde se radi identifikacija. Ocekujemo da ovih dana stignu rezultati DNK analize, koja se radi u Tuzli. Kada to dobijemo, moci cemo da objavimo imena i tek tada ce biti izdate umrlice, tela predata porodicama i sahranjena - objasnjava Grujic.

Sekretar Udruzenja Olivera Budimir kaze da je do sada prijavljeno 1.518 nestalih, ali strahuje da bi ovaj broj mogao biti veci. Kako je portparol Unmika u Kosovskoj Mitrovici Djordji Kakuk izjavio da se podizanje umrlica za nestale odnosi na porodice koje je 1999. godine registrovao Medjunarodni sud u Hagu, Grujic smatra da bi to trebalo da se odnosi i na Srbe, jer su clanovi Udruzenja višse puta o tome razgovarali sa zvanicnicima Tribunala.

Tokom ove i naredne sedmice na grobljima u Pristini, Istoku i Peci obavice se nove ekshumacije.

Obavesten Tribunal

Clanovi Udruzenja porodica nestalih i kidnapovanih sve podatke dostavili su i Tuzilastvu Haskog tribunala. Grujic, medjutim, kaze da do sada nisu dobili nikakvu informaciju .

- Ni posle vise od cetiri godine ne znamo nista o najvećem broju nestalih - dodaje Grujic.

Prognanici s Kosova i Metohije, smesteni u kolektivnom centru u Lestanima, kod Beograda, obelezili su krsnu slavu Petrovdan.

HTELI BISMO U ZAVICAJ, AL NE MOZEMO

Sredoje Simic

Skromno, ali dostojanstveno i svecano, prognanici s Kosmeta, smesteni u kolektivnom centru u Lestanima, nedaleko od Beograda, proslavili su, u petak, krsnu slavu Petrovdan, praznik Svetih apostola Petra i Pavla. Slavlju su, pored prognanika i domacina, prisustvovali Borislav Pelevic, lider SSJ i narodni poslanik, i Ljiljana Belos, iz Koordinacionog centra sa radnicima. Osvestenje slavskog kolaca s molitvom obavili su svestenici Arsenije Nikitovic, iz manastira Rajnovac, Djordje Jovic, Cedo Savicevic i vremesni otac Branko Markovic. Ovo je treca godina kako Srbi i Crnogorci, prognanici iz Istoka, Peci i Kline krsnu slavu obelezavaju daleko od svojih domova.

- Sigurno je da bismo svi mi zeleli da smo danas u svojim domovima - rekao je prognanicima otac Arsenije, cestitajuci im Petrovdan. - Ali, Gospod je zemlja, i sve sto je na njoj. Gde se nadjemo, to je nasa domovina. S vama prezivljam sve nedace od kad ste dosli ovde. Ali, na mucu se poznaju junaci. Nase pravoslavlje je iskovano na mukama i teskocama. Sve ono sto covek s mukom i teskocom stvori ili stekne, mnogo vise vredi i mnogo vise ceni. Zelim vam da se sto pre vratite u rodni kraj. U barakama "Novi auto-put" u Lestanima, u kojima su u vreme izgradnje auto-puta Beograd-Nis bili smesteni radnici, danas zivi 175 prognanika, od cega je 54 dece, koja su posle dolaska Unmika na Kosmet, ostala bez imovine. Zive tesko, u nemastini.

Koordinatori kampa su Zvezdan Djuric i Dejan Belosevic.

- Imali smo mnogo problema u pocetku - kaze Zvezdan Djuric. - Snalazili smo se kako smo znali i umeli. To je uocio otac Arsenije, pa smo ubrzo poceli da primamo pomoc Patrijarsije i humanitarne organizacije "Hoks" iz Ciriha. Spasli su nas gladi. Ali, i donacije su presahle, pa smo pre godinu dana ostali bez pomoci. Sada nam Komesarijat obezbedjuje jedan obrok dnevno, a za ostalo se snalazimo kako znamo i umemo. Za 50 odsto pomoc nam je smanjio i Crveni krst. Sada je situacija bar 40 odsto gora nego pre tri godine, jer su humanitarne i nevladine organizacije digle ruke od nas. Srecom, uz pomoc dobrih ljudi i licnih prijatelja, uspevamo da prezivimo - kaze Dejan Belosevic. - Oni su omogucili da i slavu proslavimo na zavidnom nivou, po pravoslavnim obicajima. Nas danasnji praznik pomogli su otac Arsenije, Borislav Pelevic, pekara PMD Pudarci, firma Todora Belevskog, redakcija "Svedoka" i krusevacka "Merima". NJihova pomoc nam je posebno dragocena, jer pored hrane, najvise oskudevamo, u sanitarijama. Nikad za ove tri godine nismo imali nikakve probleme ni s vlasnikom naselja "Novim auto-putem". Svima mnogo hvala.

Raseljeni Srbi sa Kosmeta napustili tribinu o organizovanom povratku

NE SLUSAJU "OKUPATORA BEZ KAMERA"

Prokuplje - Vecina Srba napustila je jucerasnju tribinu u Prokuplju, na kojoj su, pored predstavnika humanitarnih organizacija, govorili i Suzan Manuel, portparol Mihaela Stajnera, i predstavnici Koordinacionog centra. Incident je usledio nakon zabrane medijima da prate tok tribine.

- Mi smo dosli ovde da pruzimo sto vise informacija, jer ljudi nisu obavesteni o realnom stanju na Kosovu. Znam da je velika potreba za informacijama i da ljudi hoće da znaju kad ce se vratiti kuci. Na to je tesko odgovoriti; zato ovakvi sastanci mogu biti frustrirajuci i za njih i za nas. Ja razumem Srbe - izjavila je nakon incidenta Suzan Manuel, portparol civilnog administratora na Kosovu Mihaela Stajnera.

U toku incidenta Miroslav Solevic, predsednik Odbora za povratak Srba, izjavio je da ce krajem leta veci broj Srba krenuti na Kosovo.

- Procentualno je tesko govoriti koji je to broj, ali recimo da ce blizu 50.000 Srba pokusati da se vrati na Kosovo - rekao je solevic.

Kasno sinoc u Prokuplju je odrzan susret novinara sa portparolom Civilne misije na Kosovu.

-- Mi nemamo sta da krijemo. Prevarili ste nas mnogo puta. Necemo s vama da razgovaramo bez novinara i kamera. Ne razumemo nijedan vas razlog zasto novinari ne bi prisustvovali ovoj tribini. Ukoliko ne dozvolite novinarima i kamerama da budu u sali, mi cemo je napustiti - rekao je Miroslav Solevic, predsednik Odbora za povratak Srba.

Pred vratima prokupackog Doma kulture, oko sat vremena u toku trajanja tribine, trajale su rasprave izmedju predstavnika organizatora i raseljenih Srba. Prognani sa Kosova istakli su da je Kosovo okupirano i da ne zele da ucestvuju na ovakvim skupovima. Oni su jos naveli da su mnogo toga izgubili na Kosovu da bi sada gubili vreme sa predstavnicima medjunarodnih organizacija. Medjusobno su se predstavnici raseljenih Srba optuzivali, a citav incident pratio je veci broj policajaca. Na kraju su organizatori dozvolili novinarima, ali bez kamera, da prisustvuju sastanku, sto su predstavnici Srba takodje odbili.

Suzan Manuel, portparol civilnog administratora na Kosovu Mihaela Stajnera, nakon sastanka sa predstavnicima lokalnih vlasti u Prokuplju, izjavila je da je povratak na Kosovo individualna stvar.

- UNMIK radi na odrzivom povratku Srba, rekla je Suzan Manuel. Sastanak sa predstavnicima lokalnih vlasti kome su prisustvovali i predstavnici Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju kao i raseljeni Srbi, odrzan je iza zatvorenih vrata. Miroslav Solevic, predsednik Odbora za povratak Srba, rekao je da ce Srbi krenuti zajedno u koloni ka svojim kucama na Kosovu. -Ako nas zaustave, onda ce to biti problem koji ce morati neko da resi, rekao je Solevic. Predsednik Odbora za povratak Srba na Kosmet je dodao da je ovaj sastanak "jos jedno programirano obmanjivanje prognanika". Do sada se na Kosovo vratilo deset porodica, a kako su izjavili predstavnici IRD koji su inace organizovali susret predstavnika Srba i Unmika, ocekuje se masovniji povratak. Za sve koji odluce da se vrate na Kosovo, ova humanitarna organizacija kao i druge koje deluju na povratku Srba, pruzice pomoc.

A. Nosov

Prema pisanju zagrebackih novina

BOMBU U LINCU BACILI ALBANSKI

Zagreb, 28. jula

Krvavi epilog bombaskog napada u diskoteci Iks-Lardz u austrijskom gradu Lincu, u kojem je gelerima teze i lakse ranjeno 27 mladica i devojaka, vecinom dece doseljenika s prostora prethodne Jugoslavije, danas je glavna tema hrvatskih novina.

Medju povredjenima je osmoro mladih Hrvata iz Hrvatske i BiH, a i vlasnik napadnutog disko-kluba je hrvatski emigrant. Dok prve vesti nekih agencija kao i americke TV stanice CNN, govore o "sukobu hrvatskih i srpskih emigranata", zagrebacke novine sa lica mesta tvrde da se radi o "sukobu hrvatske i kosovske emigracije", kako to na primer preko cele stranice u nadnaslovu isticke "Jutarnji list".

Ovaj zagrebacki dnevni list poslao je odmah svoju reportersku ekipu u Linc, gde su razgovarali s povredjenim hrvatskim mladima, koji tvrde da su bombu u diskoteci bacili Albanci, koji su navratili u disko iz svog oblizznjeg kluba gde su nesto slavili.

Mirko Mioc (21) iz Livna, kojeg je geler iz bombe pogodio u desnu stranu tela i zaustavio se nekoliko santimetara od srca, kaze:

"Vidio sam veliki bljesak i cuo eksploziju. Kao pokosen pao sam na pod, osetio nesto toplo i video krv.

Shvatio sam da sam ranjen. U tom disko klubu skupzaju se mladi s podrucja bivse Jugoslavije, a cesto smo imali problema s Kosovarima. Vlasnici kluba Mladen Kelava i Zoran Batinic Zoka zbog toga neke od Kosovara nisu pustali u klub. Te veceri oko tri sata doslo je njih sest-sedam, a nakon sto je odjeknula eksplozija vise ih nije bilo".

Ranjeni Mioc nije video da li je neko od Albanaca bacio rucnu bombu, ali napominje da je "zanimljivo da ni jedan od ozledjenih nije Kosovar - u bolnici su zavrшили i Srbi, i Bosanci, i Hrvati, ali ne i Kosovari".

Albanski klub nalazi se dva sprata iznad diskoteke Iks-Lardz, a njegov voditelj Seljman Gasi tvrdi reporteru zagrebackog lista da nisu culi nikakvu eksploziju jer su u klubu nesto slavili. Doznali su da se nesto desilo tek kada je dosla policija.

U blizini se nalazi i bosanski klub, u kojem su zagrebackim reporterima rekli da su i oni imali problema s Albancima, koji su pre dve nedelje napali bosanske mladice u istom tom disko-klubu.

Plasticna rucna bomba koja sadrzi 2.500 kuglica precnika 2,5 milimetra, eksplodirala je blizu sanki usred diskoteke koja prosečno prima oko 40 gostiju, tako da ih je oko tri cetvrtine bilo ranjeno gelerima.

Najteze je prosao Mario, koji je iz Travnika dosao u posetu rođjacima: geler mu je probio pluca i zaustavio se blizu srca, pa se nalazi na odeljenju intenzivne nege bolnice u Lincu.

R. Arsenic
